

Charakteristika předmětu

ESTETICKÁ VÝCHOVA – VÝTVARNÁ (EVV)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět ESTETICKÁ VÝCHOVA – VÝTVARNÁ spadá do vzdělávací oblasti Umění a kultura, která umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Vyučuje se v 1. a 2. ročníku v časové dotaci dvou hodin týdně. Předmět je hodnocen kreditním systémem (viz níže).

Vzdělání v této oblasti je založeno na estetickém osvojování světa. V průběhu vzdělávacího procesu dochází k rozvoji výtvarného citění, tvořivosti, představivosti, fantazie a vnímavosti žáka k uměleckému dílu. Součástí výuky je i orientace žáka v dějinách výtvarného umění, hledání vazeb a souvislostí mezi jednotlivými druhy umění. Dále seznamování se s uměním jiných národů.

Pro vizuálně obrazné vyjádření žák využívá tradiční vyjadřovací prostředky, některé metody uplatňované v současném moderním umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video a další. Vnímá umění jako možnost komunikace. Ověřuje si účinky vybraných vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích.

Předmět je vyučován v prvním a druhém ročníku. Hodinová dotace předmětu 2 hodiny týdně. Komplexnost výuky je zajištěna uspořádáním do tematických celků a projektů.

Průřezová témata se probírají v rámci monotematických dní a projektových týdnů viz Učební osnovy EVV. Součástí EVV jsou mezipředmětové projekty, výstavy a výtvarné akce.

Profil absolventa EVV

Profil absolventa estetické výchovy – výtvarné

1. Žák vnímá svět prostřednictvím obrazně-vizuálních znaků
2. Orientuje se v základních pojmech estetiky (estetické, neestetické, kýč, ...)
3. Žák v rámci svých možností a schopností vytváří vizuálně obrazná vyjádření, přičemž využívá znalosti dějin umění, výtvarné techniky, vlastní fantazii, intelekt, intuici, tvořivost
4. Samostatně i ve skupině řeší výtvarný problém
5. Žák chápe umění jako specifický a účinný prostředek komunikace, prezentuje své práce

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

6. Žák si uvědomuje souvislosti mezi stavem společnosti a výtvarným uměním
7. Získá pracovní a organizační návyky spojené s výtvarnou činností
8. Na základě výtvarného prožitku rozvíjí svoji osobnost a zároveň respektuje ostatní
9. Žák zhodnotí výtvarnou práci, obhájí svůj výtvarný názor a řešení

Sebehodnocení žáka

K reflexi a sebehodnocení vedeme žáky předložením vypracovaného systému srozumitelných kritérií pro hodnocení všech žakovských výstupů. Na jeho základě se pravidelně srovnává vlastní hodnocení a hodnocení učitelem, což vede k objektivizaci sebehodnocení.

Žák je veden k sebereflexi průběžnou prací s vlastním portfoliem (sešitem dějin výtvarného umění), zadáváním srovnávacích testů, tvorbou prezentací. Žák srovnává své hodnocení s hodnocením učitele.

Výchovné a vzdělávací strategie

- v oblasti motivace

Učitel motivuje žáka prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření s přesahem do sféry literární, hudební, dramatické, historické a filosofické. K tomu využívá všech dostupných pomůcek (audiovizuální nahrávky, tištěný text, umělecké dílo, galerijní animaci, ...)

Každá hodina má jasně stanovený konkrétní výchovně vzdělávací cíl, umožňující žákovi identifikaci s úkolem a aktivní přijetí požadavku.

Motivujeme rovněž obsahem a dávkováním učiva a vhodným podáváním zpětnovazebních informací. Motivačně působí i zveřejnění prezentací v prostorách školy.

- v oblasti kompetencí k učení

Učitel vede žáka k samostatnému zpracovávání informací, orientaci v dostupné literatuře a vizuálně obrazných vyjádřeních. Metodami analytickými, syntetickými a komparativními učí žáka hledat a pojmenovávat nová fakta, vnímat a rozumět souvislostem, upevňovat stávající vědomosti, rozšiřovat je a prohlubovat je novými informacemi. Využívá k tomu práci s mentální mapou, práci s pramenným materiálem, s uměleckým dílem, galerijní animaci. Učitel motivuje žáka ke kritickému zkoumání získaných informací, k jejich ověření a komparaci, k navrhování řešení vizuálně obrazných vyjádření, k volbě techniky a výtvarných prostředků k realizaci vlastního díla.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

- v oblasti rozvoje kompetencí k řešení problémů

Učitel motivuje žáka k hledání a nalézání vhodného vizuálně znakového vyjádření svých osobních postojů, názorů, myšlenek, představ při využití nejen kognitivních struktur, ale i intuitivních postupů a především tvořivosti. Učitel umožňuje žákům svá díla prezentovat, vzájemně hodnotit, obhájit svůj názor, využívat při tom všech získaných dovedností, schopností a zkušeností.

Učitel učí žáka vnímat dané téma nejenom jako výtvarný problém, ale hledat v něm souvislosti s ostatními druhy lidské činnosti. Z dané možnosti výtvarných prostředků navrhnout řešení výtvarného problému.

- v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí

Učitel sám přistupuje k umění jako způsobu komunikace a tento postoj předává svým žákům. Nabízí jim ke zkoumání a experimentálnímu vyzkoušení komunikační postupy, se kterými pracuje umění během svého vývoje od počátku až po postupy moderního umění. V tom jsou zahrnuty postupy verbální, neverbální, grafické, symbolické,...

Učitel vede žáka ke schopnosti zdůvodnit odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření. Navrhnout, vysvětlit a obhájit řešení výtvarného problému. Prezentovat své výsledky práce v prostorách školy. Využívat možnosti možností mediální prezentace. Vnímat proměny komunikačního obsahu v historických, sociálních a kulturních souvislostech.

Logicky formulovat problém. Souvisle vyjadřovat svoje pocity, myšlenky a názory.

Používá prostředky mimoslovní komunikace (mimika, gesta). Využívat komunikaci jako jeden z prostředků výtvarného vyjádření (happening, umění akce, bodypainting, ...).

- v oblasti rozvoje sociálních a personálních kompetencí

Učitel upozorňuje žáky prostřednictvím vizuálně obrazných znaků na strukturu společnosti, na vnímání shod a rozdílů ve společnosti. Nezbytnou součástí výuky dějin umění je spolupráce mezi žáky, žáky a učitelem. S tím souvisí rozdělení kompetencí v rámci týmové práce.

Učitel motivuje žáka vytvářet jedinečná vizuálně obrazná vyjádření. Prostřednictvím výtvarného vyjádření vnímat shody a rozdíly ve společnosti. Tolerance je nedílnou součástí vnímání okolní reality.

- v oblasti rozvoje občanských kompetencí

Učitel vede žáka prostřednictvím pochopení uměleckých směrů pramenících z odlišných společenských a dobových situací a událostí k respektování názorů a hodnot občanů, k uvědomování si základních principů, na kterých je postavena naše společnost a k řešení konfliktních situací.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

- v oblasti rozvoje kompetencí k podnikavosti

Učitel pomáhá žákovi v rozhodování se o svém budoucím zaměření, rozvíjí jeho osobní potenciál, tvořivost. Motivuje žáka k dosažení úspěchu, převzetí iniciativy při plánování vlastních aktivit. Proaktivní postupy jsou nedílnou součástí výuky. Prostřednictvím umění učitel představuje žákům kreativitu jako nedílnou a základní součást plánování svého života a své budoucnosti.